

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

Reus Divendres 29 de Juny de 1900

Núm. 3 602

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari i en les principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No's retornen los originals encara que no's publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1,50
n provincies trimeses. 3,50
Extranjer y Ultramar. 5,00
Anuncio, a preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuades curacions y d' una acceptació general, son les millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

es el millor remey pera combatre per crònica y rebelde que sia tota classe de

La que paga més

contribució de la pro-

MOS

vincia.

IMPORTANTÍSSIM

als herniats (Trencats)

Lo que acredita a una casa de comers no son precisament las alabansas inusitadas ni el reclám de falsos remittits y certificats, medis molt empleats en las grans capitals; pero aquí, ahont tots nos coneixém, sols los fets ab sa inconparroquia y de cada parroquia un propagandista entusiasta.

Son molts los que han acudit a consultarme creguts d' estar herniats (trencats) y fet lo regoneixement s' han convertut de lo contrari.

Braguers de tota classe lo més práctic y modern pera la curació de las hernias

Especialitat en braguers de cauchuc pera la completa y prompta curació dels tendres infants.

Elastichs omoplàtics pera evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogàstricas pera corretgir la dilatació y abultació del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias.

ESTABLIMENT LA CREU ROJA PLASSA DE PRIM.-REUS

INSTITUT VACUNÓGENO SUÍS ♦ LAUSANNE

DIPOSIT BRONZOS A REUS

D. ANTON SERRA (farmacéutich)

Arrabal Santa Anna, 80

LINFA

Tubo pera 2 a 3 vacunas	Ptas.	1'25
Tubo pera 8 a 10 vacunas		1'50
Tubo pera 20 a 25 vacunas		3'00
Estutz ab 5 tubos pera 2 a 3 vacunas		4'00

PULPA

Placas pera 3 a 4 vacunas	Ptas.	1'50
Placas pera 6 a 8 vacunas		3'00
Pots pera 25 vacunas		8'00
Pots pera 50 vacunas		15'00

CINTURONS PERA HOME

Maletas, Sachs de má

Bauls-mundos

J. MERCADÉ REIG

BASTÉ.—Sant Joan, 9.—REUS.

Seció doctrinal

Com pujaren

Engrehit està lo Govern silvelista, finxat com lo portugués del cuento.

Y en son engreiment y xifadura olvida son origen cosa natural en tot advenedís.

Silvela, Date y Villaverde no recordan per lo vist, aquells anys no tant llunyans en que disidents del senyor Cánovas anaren perduts buscant un apoye que no trobaven perque ningú'n feya cas.

Son poch éxit allavors los induhí a molestar del únich modo que'ls era possible ferho dada sa petitesse é insignificancia, a aquell gran home a qui devían nom y posició, ja que de res los havia tret.

Aixó no obstant, éll, molt més gran que ells, los desprecia y compaña y quan més estremavan sas injurias, major era lo despreci.

Per lo camí emprés anavan perdent terrenes de dia en dia, fins que arribá aquell nefast del orim de Santa Agueda.

Sagasta s' encarregá del poder pera desmembrar, baix son mando, lo territori espanyol.

S' hagué de buscar algo nou pera substituhirlo y s' oferí Silvela ab aquells ambulosos discursos de liquidació y regeneració.

A falta d' altra cosa millor se li doná lo poder desde' l qual ha demostrat ser pitjor que quan fins avuy haviam tingut.

Com un recurs pujaren y pera aixó units a altres noms mes prestigiosos que'ls seus y dels quals se valgueren com esgrahó, que destruhiren una vegada conseguit son objecte, acció ràstrea y ruhi, y com recurs s' aguantan encare, pero com que ni per recurs serveixen ja, molt prompte tindrán d' abandonar los sitials desde' ls quals ho han fet tan malament com podían.

Olvidant son origen y antecedents, s' enorgulliren una vegada foren al poder y' l orgull es sempre fatal passió que condueix al abim y a la ruina.

Los superbis seran humillats!

Sabia y santa sentència que tindrà en nostres actuals governants exacte cumpliment, que ja he comensat a tenirlo, per quan humillacions en sofreixen a diari al veure lo despreci ab que la nació los tracta.

Propietats físicas de las terras conreables

(Continuació.)

Respecte al modo com s' afecta l' absorpció ó son mecanisme íntim, se dedueix del estudi de M. Brustlein que l' humus ó materia humica es la que absorbeix en mes cantitat l' amoniach, pero no las sals, de modo que dels quatre elements que constitueixen la

terra, la cals y l' humus son los que aquí representan un paper mes interessant; la cals descompon las sals amoniacals, y a las horas l' humus absorbeix l' amoniach que queda lliure. Aqueixa propietat absorbent no és absoluta: en l' aygua empleada hi queda sempre alguna cantitat, encara que petita, d' amoniach; aqueixa aygua, filtrantse per l' interior de la terra y humitejantla tota per capilaritat, porta a las petites arrels de la planta l' aliment que necessitan. Tots aquets fenomenos son verament providencials, puig que sens aquest poder d' absorpció de la terra no fora possible que s' magatzemés la materia fertilisante necessaria per alimentar la vegetació que damunt d' ella s' hi desenrotlla. Ademés, si l' aygua se saturés d' amoniach al posarse en contacte ab las arrels radiculars, las destruhiria, puig son las més finas y delicadas, mantant així la vida de las plantas.

Las sals de potassa y de sosa son també retingudas per la terra conreable, més en proporcions distintas. Las de potassa ho són molt més que las de sosa. La mena de sal empleada influheix també en la absorpció: los carbonats son absorbits per la terra millor que'ls sulfats.

Los fosfats de cals solubles, ó sian ácid (superfosfatos) molt per la terra a fi de que ne perjudiquin a la vegetació. D' altre part, la terra no'ls absorbeix més que en cantitats petites, y fins al cap de cert temps, que varia de 2 a 10 dias, segons la seva composició: en lo granítich és lenta l' absorpció, y rápida en lo calis y argilós. Ademés, s' ha d' observar que l' superfosfat de cals passa a insoluble, ó sia a fosfat ab molte facilitat, lo que s' comprén molt bé, tenint en compte que en totas las terras se troban ab més ó menos abundancia lo carbonat de cals d' alumini, óxids de ferro, etc., que s' combinan ab l' excés d' ácid del superfosfat, fentlo insoluble.

Los nitrats no son absorbits per la terra: ó son assimilats al posarse en contacte ab las arrels de la planta ó colan ab las ayguas cap al subsol, y en últim resultat als rius y al mar. Aquest fet de la no absorpció dels nitrats per la terra es d' una gran importancia, puig es lo medi de que s' val la naturalesa per proporcionar lo nitrógeno a las ayguas, y de consegüent, fa possible la vida vegetal y animal en los llachs, rius y mar. L' agricultor no tren una important ensenyansa, y es l' inutilitat de donar en forma d' adob nitrats a las terras en grans cantitats, puig bastará la més petita pluja perque surti tot de la terra. L' adob nítrich será donchs, únicament efíca empleantlo en dosis prudents y en lo periodo de mes activitat de vegetació, que en general es la primavera, a fi de que, absorbiutlo rapidament las plantas, no s' desperdici. A fi d' aclarir més aquest punt del poder absorbent de la terra per las diferents substancias fertilisantes, transcriurém l' analisis fet per M. Way de las ayguas filtradas a través de diferents terras. Es lo següent:

Substancias contingudas en un litre d' aygua.

Potassa.	de 0 a 3 mils.
Sosa.	12 a 46 »
Cals.	33 a 185 »
Magnesia.	3 a 35 »
Oxida de ferro y alumina.	0 a 18 »
Silice.	6 a 25 »
Acit fosfórich.	0 a 1'7 »
Amoniach.	0 a 0'3 »
Acit nítrich.	27 a 165 »
Clorur y ácid sulfurich.	Molt variable.

Dels resultats dels anàlisis de M. Way, sintetitzats en aquest quadre, s' dedueix lo gran poder d' absorpció de las terres per la potassa, amoniach y àcid fosfòric, que son los elements principals per la nutrició de las plantas; la sosa y la cals son menos absorbibles, y gens l' àcid nítrich y nítrats, com ja havíam dit abans.

J. AGUILERÀ.

(Continuarà)

La guerra del Transvaal

«Això s' acaba», deuen dir á aquestas horas los inglesos en vista de las escasas noticias que s' reben del teatro de la guerra, y ab seguretat que ja hi ha *lord ó sir* que dona per cosa feta l' envió de cent mil homes de Àfrica à Xina pera dintre de vuyt dias y la conquesta de las Balears y Canarias pera dintre d' un mes.

La premsa ja no publica més que contadíssims telegrames del Africa austral, en un d' ells s' assegura que l' general Botha, convensut de la inutilitat de la resistència, es partidari de la sumissió, y ja l' hauria realisat si Kruger no estés contrari á tal determinació.

En altre despaig s' afirma que l' domini dels inglesos es ja complet y efectiu al Nort d' Orange; que la rebelió del Cab está absolutament vensuda y que s' han rendit á las forsas británicas un parell de cents boers ab armas, carros y municions.

Pero si tan optimistas son les impresions que donan aquestas noticias, hi ha que comensar per creure fermement que l' general Rundle está en un gros error al creure per lo que personalment ha vist, que l' número de boers que hi ha dintre Senekal y Fikburg es considerable; y tant li sembla així que encare no ha pogut ab sa divisió rompre la línea que abdós punts forma l' enemich desde fa molt temps, y segurament lo hauria ocupat de no trobarhi grans dificultats.

Lo que en realitat succeheix en lo teatro de la guerra no se sab ab exactitud, y pera dissimular l' absoluta falta de noticias s' inventan algunas que tenen per objecte demostrar que no pot saberse res de ahont no hi ha res que saber, aixó es, de ahont la guerra no existeix.

Pero á cap criteri mitjanament cultivat se l' pot fer creure que una guerra iniciada en las condiciones, per las causas y ab los ànims que s' iniciá la del que defensa los ideals més rasonables no ha sofert cap quebrantament y disposa d' iguals ó majors elements de resistència que al principi. Encare hi ha 50.000 boers armats, en un territori que s' presta á la defensa y que n' lo transcurs de la campanya no han sofert una derrota seria que ls desmoralisí ni han perdut lo terreno sino quan y com los ha semblat convenient abandonar-lo.

Un núcle així no s' disolt tant fàcilment sino obligat per los efectos d' un desastre que encare no han experimentat los boers; y reduhita avuy aquestos al territori montanyós del interior del Transvaal están encare en millors condiciones que al principi pera allargar la guerra en tant que l' exercit inglés se troba en situació molt pitjor pera sostenirla ab descans per la dispersió de sos elements en l' extens teatro d' operacions.

La carencia de noticias d' aquestos dias obeeix principalment á la falta de comunicacions ab lo general Roberts. Los boers d' Orange destruheixen constantment las vias férreas á retaguardia del exercit inglés, y las líneas telegráficas corren la mateixa sorti en aquells punts en que no están suficientment protegidas y es clar que no ho poden estar en tota sa extensió sense solució de continuïtat.

Y com no hi ha medi d' adquirir noticias del teatro d' operacions, y aquest silenci es tan pessimista com una informació de revesos, hi ha que justificarlo d' alguna manera, y s' diu ab tota tranquilïtat que la guerra acaba ràpidament, y com que la guerra acaba, no hi ha noticias que comunicar respecte al que no té existència.

Cosas de Reus

LA FESTA MAJOR

No se perquè en lo libre den Güell y Mercader, «Cosas de Reus», no s' parla de la *La festa major*.

Y com aquesta s' escan en lo dia d' avuy, festiuitat de Sant Peré, la falta d' un articlet ressenyantia, l' hi sentit molt mes, que si hagués agafat lo libre, dia menos senyalat que l' d' avuy.

Me sembla á mi, que parlant del *Campanar*, dels porcos de la *Plassa*, de la *Pirámide*, de las *Graellas*, del «Centro de Lectura», del «Euterpe» (encara que

ha desaparegut) y d' altres y altres motius que en dias de festa major, lluheixen també, un articlet evocant los recorts d' aquella diada hi venia com l' anell al dit.

Jo no sé lo que era en los bons temps d' en Güell la *festa major*, porque may m' ha vingut á mà l' enterarment.

Sé lo que es avuy y per aixó anyoro la desconeixensa d' ahir.

Además, descriuintla en la nuesa del concepte que en Güell ha empleat en cada un dels articlets que constitueixen la seva obra, vestits unicament ab lo traje de la sinceritat, poch treball ens hauria costat la comparansa, y potser, ab motiu de lo que ens hauria dit, aquest caracter nostre tant indiferent per la cosa publica, hauria canviat algo.

Jo al Sr. Güell li demano que m' fassi la mercé d' enviar á Lo SOMATENT, un treball referent á la *festa major*: y en justa correspondencia, li descriuré la que avuy ha de tenir lloch, que tal vegada no deixi d' interessarli, encara que no mes sigui pel vestit, que dich, la *toilette*, de la *Vitveta* que porta un traje d' ultima moda, de las que inventan á París.

Lo disparo de una tronada á trench d' auba y constant brandar de las campana del *sugestiu Campanar*, mes que pel caracter endiumenjat que presenta la població, son l' anunci de que ns trobem al dia de la *festa major*.

Los gegants prescedits de la *Mulassa* que recorren los carrer també s' delatan que no es cap dia fenyer.

Y la professó, á la tarde, casi que significa que ja l' hem passat.

Al passeig s' hi ven, al cap-vespre, extraordinaria concurrencia: y per clou de festa alguna societat, á la nit, dona ball.

Es una festa trista, que té de trist tots los graus y de festa la menos dossal possible.

Pero l' caracter reusenç tant ben perfilat en lo seu libre, mitj abandonat, mitj indiferent, no está per tradicions, ni per recorts de la infantesa, com no está disposat á entrar de ple en la vida mercantil y materialista, porque aixó indica que hauria de fer un esforç intelectual de que, si es capás, no ho demostra.

En cambi per iniciador de projectes, que no s' l' aventatji.

Som los primers del mon: y com lo ser iniciador d' una cosa, quelcom aconsola, ab aquesta satisfacció de que obrim los ulls á nostres germans, hi quedém adormits, y no sentim ni la xismografia del vehí, ni la compassió que inspirém á aquells de qui ns creyem protectors.

De libres, com «Cosas de Reus», n' haurían de sortir cada dia tants com periodichs se publican diaris, que potser si ns vejessim retratats ab tant fidelitat, al ensemps que ab criteri tan desapassionat, los grans problemas d' incògnita solució que avuy preocupan á la nostra localitat, deixarian de ser tals, pera convertirse en cosas fàcils d' obtenir.

CRÓNICA

Observacions Meteorològicas

del dia 26 de Juny de 1900

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetro aneróide	Grau d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular.
9 m.	755	94	7'	1'3	Nuvol	
3 t.	755	92				

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS		NUVOLS	
	Máxima	Mínim.	Ter. ttp.	direcci.	classe	can.	can.
9 m.	Sol. 19	15	17	E.	Cun Nin	0'9	
3 t.	Sombra 18		18	S.		0'7	

Hem tingut ocasió d' admirar los apsaradors de las botigas del carrer de Monterols arreglats per la festa d' avuy y que presenten vistós aspecte.

Sobressurt entre totas la botiga de robas «La Maravilla» en la qual s' hi venhen un *Visca Catalunya* y un *Any mil noucents* artísticament confeccionats ab mocadors de seda.

Ab lo lluhiment dels anys anteriors se celebrará aquesta tarde la processó de Sant Pere, quina recorrerá ls carrers de costum.

Ahir matí s' repetí la pluja igual á la dels dias anteriors.

Per la tarde s' deixaren veurer trossos de cel per

hent lo sol nos pogué enviar alguns de sos ardorosos raigs.

L' espy continuá interromput pe 'ls vapors de pluja.

Aquesta nit se celebrarán lluhits balls en los salons de las societats «El Alba», «Círculo Republicano Histórico» y «La Palma».

Ahir tinguerem lo gust de saludar en aquesta ciutat á nostre particular amic l' intelligent apotecari de Tortosa y que en aquella ciutat del partit tetuanista, D. Agustí Monner Mauricio, qui permanesqué breus horas entre nosaltres.

A causa de las plujas d' aquets dias las via públicas se troban en prou mal estat; si almenys á la brigada se la ocupés en esqueixos cassos en netejar los passos adoquinats, no sería tan fastigós haver de transitar per nostres carrers.

Promet veures concorregudíssim aquesta nit lo concert que donará lo «Centro de Lectura» en sos jardins y quin se regirá pel següent programa:

Primer.—Sinfonia per la Banda.

Segon.—«La Anyoransa», Orfeo.

Tercer.—«Plany», melodia per tenor senyor Vilella, al qui acompanyará en lo piano lo senyor Mateu.

Quart.—«El Agudarre», per l' Orfeo.

Quint.—Pas doble, per la Banda.

Durant los intermedis serán disparats bonichs focs artificials.

Lo sorteig de la Loteria Nacional que s' ha de celebrar á Madrid lo dia 30 del actual consta de dos series de 30.000 bitllets cada una al preu de 30 pessetas dividits en décims á 3 pessetas.

Los premis serán 1.500 important 630.000 pessetas para cada serie.

Aviat quedará del tot acabada la font que s' está construhint á la Plassa de la Farinera, en sustitució de la que hi al cantó de la esmentada plassa y l' carrer de Santa Ana.

Ahir tarde recorregueren los carrers de la ciutat anunciant la festa d' avuy, los nanos, la mulassa y ls gegants, disparantse al cap-vespre una tronada á la Plassa de la Constitució al sortir de Completas la comissió del Ajuntament que hi assistí.

Tenim entés que s' están ensejant los «Segadors», en la societat «Centro de Lectura» per cantarlos en un dels próxims concerts.

Ho celebrém.

Avuy, festiuitat de Sant Pere, tindrà lloch aquesta nit en lo jardí y saló de la societat «El Olimpo» un lluhit concert y ball que amenisarà la aplandida banda del «Centro de Lectura».

L' arquebisbe de Saragossa senyor Alda ha concedit la competent autorisació pera treballar tots los diumenges ab motiu de la recolecció de fruyts, y sols á aquest fi, sense eximir als que tinguin que utilizar aquesta autorisació, de la obligació d' oír missa.

En lo Gran Café d' Espanya tindrà lloch aquesta nit la inauguració dels concerts d' istiu per la brillant banda del Regiment Infanteria de Luchana, comensantse á dos quarts de deu y baix lo següent programa:

«El Boers», (pas doble), Marquina.

«Mertha», (Fantasia), Flotovo.

«Los borrachos», (Preludi), Jiménez.

«Los cocineros», (Pasa-calle y jota), Valverde.

«Los camarones», (Serenata), Torregrosa.

«Los baturros», (Jota), Nieto.

La «Gaceta» d' ahir anuncia pera l' 28 de Juliol próxim la subasta de las obras de conservació de la carretera de Lleyda á Flix y Reus, presupostadas en 10.092 pessetas; las de la d' Alcolea del Pinar á Tarragona, en 51.018 pessetas, y las de la de Reus á Montroig, en 18.508 pessetas.

Lo recandat en lo dia d' ahir en l' Administració de Consums per diferentas especies puja la cantitat de pessetas 1162'73.

Han comensat los embarchs á Saragossa.

L' Alcalde convocá á tots los comerciants é industrials, d' hénthoshi que ells serán responsables de lo que ocorri.

Los comerciants contestaren al Alcalde que ells no podían dir res, porque obraven ab arreglo á pactes que ells de per sí no podían trencar.

Ans d'ahir y després de las horas canòniques, comensaren en la iglesia Catedral de Tarragona los exercicis pera la provisió del càrrech de tenor.

Los opositors son nou, figurant entre ells quatre de la vehina ciutat, un de Madrid, altre de Velenoia, altre de Tortosa y un altre de Saragossa.

S'han organitzat resceniment en societat los fusters de Tortosa y Vendrell.

Ha comensat l'exportació de la pera «comunes», de la comarca del Ebro, siguent molt sollicitada per los negociants de las principals poblacions d'aquesta provincia y de la de Barcelona.

La Junta directiva de l'Associació de mestres de Tortosa ha quedat constituït en la forma següent; President, D. Anton Gilabert, mestre superior de Tortosa; depositari, D. Lluís Dols, mestre de Roquetes; secretari, D. Manuel Guarch, mestre d'Alcover.

En la Audiencia Territorial de Barcelona se vegé dias enrera un plet interessant per tenir que sentar jurisprudencia sobre la validés ó no validés á Catalunya, del testament ológrafa establert per lo Códich civil espanyol.

Lo Jutjat de Tortosa, ahont la cuestió s'iniciá, fallé en sentit negatiu; més haventse entaulat apelació, la Sala primera de dita Audiencia celebrá vista'l dia 15 de maig últim, no poguentse dictar sentencia per no haverhi hagut acort entre 'ls magistrats. Reunida novament dita Sala'l dia 16 d'aquest mes ab sis magistrats, dictá sentencia lo 22 en la que s'evoca la del Jutjat de Tortosa, se declara válit lo testament ológrafa en cuestió y per lo tant se senta la jurisprudencia de que tal forma de disposició d'última voluntat es aplicable á Catalunya.

Aquest problema jurídic no queda no obstant resolt, ja que la part apelada recurrirá en cassació pera que'l Tribunal Suprém falli en última instancia.

La veu de la veritat

Desde més de quinze anys los medicaments COSTANZI son los únichs que curan qualsevol enfermetat venérea ó sífilítica.

Pera més detalls llegeixis en 4.ª pàgina **Miraculosos confits ó Injecció anti-venéreas y Roob anti-sífilítich COSTANZI.**

Secció oficial

Registre civil

del dia 28 de Juny de 1900

Naixements

Francisco Pemig Cortis, de Joseph M.ª y Josepha.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Anton Masdeu Borrás 6 mesos, S. Joseph 12.

Secció religiosa

Sant d'avy. — Sant Pere.

Sant de demá. — Sant Marcial.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 27

De Port-Vendres en 3 ds., pol. gol. fr. La Paix, de 79 ts., ab bocoyis buyts als Srs. Violet freres, consignat á D. Anton Mariné.

De Amberes y esc., en 18 ds., v. inglés Georgian, de 676 ts., ab ferro, consignat als Srs. Mac-Andrews y Companyia.

De Bilbao y esc., en 28 ds., v. Julián, de ts. 593, ab efectes, conoignat als Srs. Fills de B. López.

De Berdiansk, en 11 ds., v. italiá Angela, de 1.003 ts., ab blat.

De Cassis y esc., en 17 ds., gol. Joven Pepita, de 73 ts., ab bocoyis buyts als Srs. Violet ireres, consignat á D. Anton Mariné.

Despatzadas

Pera Barcelona, v. Julián, ab tránzit.

J. Marsans Rof

Representant en Reus: **JOAQUIM SOCIATS**
CARRER SANTA AGNA, 26.

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior Próxim	73'71	Aduanas	
Amortizable 5 0/0	89'75	Norts	54'25
Colonials	116'75	Alicants	77'50
Cubas 1886	85'75	Orenses	20'80
Cubas 1890	71'75	Obs. 6 0/0 Fransa	96'
Filipinas		Id. 6 0/0	
Exterior París	72'15	Id. 3 0/0	52'37

GIROS
París 26'50 Londres 31'75
Ordres de Bolsa para Barcelona Madrid y París.—
Compra y venda al comptat de tots jolasses de valors.
—Descompte de cupons.—Compra de monedas d'or y billetes de tots los paissos.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

Bolsi de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del dia d'ahir.
Interior 72'87 Cubas del 86 85'81
Orenses 20'85 Cubas del 90 71'81
Colonial Amortizable 5 0/0 89'70
Norts 54'25 Ob. 5 0/0 Almansa 100'
Alicants 77'60 Id. 3 0/0 Fransa

Exterior 72'20 Interior 73'25
PARIS
Londres
GIROS

Se reben ordres pera operacions de Bolsa Compra y venda al comptat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paissos.

Cambis corrents

en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Comers de la palssa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper.
Londres 90 dias fetxa.			31'40
» 8 dias vista			31'70
» vista			31'70
París 90 dias fetxa			26'10
París vista			26'25
Cette vista			
Hamburg			

VALORS LOCALS

	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.	650		
Industrial Farinera	675		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	650		
Manufacturera de Algodón		150	
C.ª Reusense de Tranvias	25		
C.ª Reusense de Tranvias privilegiadas 5 per 100	300		

Anuncis particulars

COLEGI DE 1.ª Y 2.ª ENSENYANSA

DE

NTRA. SRA. DE MISERICORDIA

DIRIGIT PER

D. Joseph Maria Domingo

Llicenciat en Ciencias

Reus.—Arrabal alt de Jesús, 44.—Reus.

Lo dia primer de Juny donarà principi un curs preparatori para l'exám de ingrés indispensable als que desitjin cursar lo Batxillerat.

Durant l'istiu continuarán obertes las classes de Párvula, Elemental Superior y las especiales para Senyoretas de 8 á 9 y de 12 á 1.

Lo dia 15 del próxim Setembre s'obrirá la matrícula para las classes de 2.ª ensenyansa, comers, dibuix, pintura, gimnasia, solfeig y música vocal é instrumental; totes á càrrech de reputats Professors.

Existeix també en lo Colegi la Sucursal del Seminari de Tarragona.

Director espiritual lo Rvnt. D. Pau Cesari.

Professor de Religió lo Rvnt. D. Joan Rius.

Los resultats en la ensenyansa son positius, la educació cristiana y l'acte ab los pensionistas es de familia, procurantlosi una alimentació abundant y nutritiva.

S'admeten pensionistas, mitj-pensionistas y externs.

Reus 27 de Maig de 1900.

AIGUAS SALUDABLES

Establiment obert tot l'any

Lloch de verdader recreo, no sols pera las personas aymants del camp y excursions, si que també, pera las que necessitan, per consell mèdich, lo prompte restabliment de la salut; en ell trebaran quantis ho demanin los utensilis necessaris de cuyna y begudas de totes classes, inclós lo café.

Aquest pintoresch lloch se troba rodejat de boscos y está situat en lo terme de Castellvell, frente'l Mas de Cercós y á mitj kilómetro del Salt.

L'ame del establiment **JOAN RABASÓ.**

PASTILLAS FONT
Cloro-Boro-Sodicas á la Cocalna y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativa com ulcerosa y granulosa; tos faríngea, ronquera, afonia y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de **A. SERRA.—REUS.**

De venta en totes las bonas farmaclas y principals droguerias.

AVIS

La Camiseria de **JOSEPH MARTO-RELL**, s'ha trasladat del Arrabal Santa Anna, núm. 10, al carrer de Monterols, núm. 40.

Gran novetat en corbateria, géneros de punt botons y gemelos pera camisas.

Se confeccionan calsetets, camisas, oplls y punys.

Especialtat en la mida

LLIBRES

Poesias, de D. Eugeni Mata y Miarons.—Una pesseta, l'tomo.

Rosari del cor, poesias de D. Francisco Gras y Elías.—Dues pessetas, lo tomo.

Se venen en l'Imprempta d'aquest diari.

Telégramas

Madrid 28.

Las noticias arribadas aquesta matinata de Murcia destruheixen la confianza que indicavan los despaigs anteriors. Lo canal de contenció de Totana s'ha romput per la part esquerra, inundant l'horta l'avinguda del Segura. També lo cauce del Rogeron s'ha inundat. Dels pobles y aqueriss immediats demanan socor. A causa de la foscó de la nit no es possible enviar gent als aforas. Las autoritats, al despuntar lo dia, han enviat bombers, barcas y quantis ausillis hen-pogut. Murcia está alarmadissima y l'horta en la situació més deplorable.

—Dihen de París que desde fa algunas setmanas torna la premsa regional del Mitjdia de Fransa á sa antiga idea de la construcció d'un ferrocarril entre Burdeos y Saragossa. Alguns comerciants y industrials de Burdeos han dirigit una comunicació al ministre d'Obras públicas interessentli la realiació del projecte.

—En los centres oficials afirman que no le fonament la noticia propalada de que lo Foment del Treball Nacional de Barcelona tracti de solicitar del Govern lo concert económic.

—La «Gaceta» publica en acort entre Espanya y Austria-Ungria pera assegurar la concessió reciproca dels invents, marcas y models, y un decret en que s'aproba lo plech de condicions pera l'suministre de queviures als penats de Tarragona y Cartagena.

Córdoba.—Durante la última matinata s'ha notat un fort terremoto que ha durat alguns segons. La violencia de la sacudida despertá al vehinat que abandoná las casas é invadí los carrers atemorizat.

Lo fenómeno se presentá acompanyat d'un soroll subterrani y seguit d'un moviment de trepidació en direcció al Oest.

Hen quedat ressentits varis edificis y un s'ha enfonzat. No han ocorregut desgracias personals.

També á Málaga s'observá lo mateix fenomeno, pero ab menos insensit. Precedí al terremoto igual soroll subterrani y l'vehinat sufrí igual excitació que en Córdoba.

París 28.

—Segons los últims despaigs, transmesos per Chi-fu, la columna internacional que mana l'almirant Seymour no entrá á Pekín, y está á pocas milles de Tient-sin cercada per una innumerable multitud d'ene-michs.

La columna es forta d'uns 2.000 homes, y sembla que recullí á varis europeus fugitius de Pekín.

Ha tingut la columna 62 morts y 200 ferits; dificultant sas evolucions lo transport y cuydado d'aquexos ferits, y dels malalts.

Se tem que no s'arribi á temps pera ausiliarlo eficazment.

Sortí de Tient-sin en ausill del almirant Seymour una forta columna al mando d'un quefe rus.

De Londres transmeten un cablegrama de Chi-fu, segons lo qual s'ajuntaren ja les dos columnas pero cap altre informe ho confirma.

Imp. C. Ferrando, Plassa de la Constitució, 7

MIRACULOSOS CONFITS COSTANZI

O INJECCIÓ ANTIVENÉREOS Y ROOB ANTISIFILITICH

A. SALVATI COSTANZI
Carrer Diputació, 436
Barcelona

No pocs envejosos sofreixen grandement per lo favor cada dia més creixent que mereixen del públich de totes nacions los Remedys Costanzi, que han curat mils de malalts de venéreo y sífilis encare sent sos mals crónichs de més de 20 anys. Dits medicaments son d'efecte tan meravellós per la estrenyiment uretrals, que en 20 ó 30 dias están totalment curats, evitant además las perillosas candelillas. En dos ó tres dias será radicalment curada la purgació recent y en cinch ó sis dias la crónica y gota militar. Inmillorable para las úlceras y flujis blancos de las donas, arenillas y catarros de la vejiga, escorozos uretrales, cálculos, retencions d'orina y demás infecciones genito urinarias y especialment la sífilis encare que sea hereditaria. Para la curació de la sífilis, lo Roob ha donat probas patents d'una superioritat incontestable sobre tots los antisifilitichs fins ara coneguts, porque es l'únic que no conté loduro de Potasio ni cap sustancia Mercurial. Per lo contrari, la missió del Roob estriba precisament en contrarrestar los efectos de tals sustancias, tan desastrosos para la salut, ja que com es sabut causan malalties no molt fáciles de curar. Lo Roob te además la ventatja de poderse usar ab profit en cualsevol mes del any. Als increídols se 'ls hi admet lo pago una vegada curats, previ lo tracte especial y exclusiu ab l'inventor. Carrer Diputació, 436, Barcelona.— Preu de la Injecció Costanzi, pessetas 4. Preu dels Confits antivenéreos para quins no vulguin usar inyeccions, pesseta 5. Roob antisifilitich, lo Frasco, pessetas 4. Para provincias afegir pessetas 1'00. Dits medicaments están de venta en todas las Farmacias. A Reus en la Farmacia de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Anna, 80, en la del Dr. Carpa y en la Droguería de D. Francisco Freixa Plassa de Prim, 1.

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Juliol de 1900

Linea directa para 'l Rio de la Plata

Sortiran de Barcelona directament para Montevideo y Buenos-Aires los magnífichs y rápidos vapors francesos

lo dia 11 de Juliol lo vapor «Provence»
lo dia 21 de " " lo " «Italie»

LINEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo 27 de Juliol para Dekar, Rio Janeiro y Santos lo grandió y acreditat vapor francés

Consignataris a Barcelona, RIPOL y C., Plassa de Palacio.—Barcelona.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSES

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PERA US DEL CULTIVADOR

DE LA
VINYA AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redacció de «El Labriego»

Vista la bona acullida que ha merescut la primera edició d' aquesta CARTILLA RÚSTICA impresa en idioma catalá, tota vegada que 's vegé agotada en un breu espay de temps, la Redacció de «El Labriego» cregué convenient procedir a sa reimpressió al castellá, degudament aumentada.

Dita CARTILLA la forma un volumen en 8.ª major de 440 páginas y 's ven al preu de 6 rals l' exemplar en aquesta impremta.

OJO = AGRICULTORS = OJO

Si volen conservar vostra Vinya, Olivera, Taronjer Llimoner y arbres fruyters, proben lo polvo SUBLIMIOR que á donat molt bons resultats á Fransa, segons marca registrada que posseheix son inventor y fabricant, Mr. Claria de Toulouse, contra las melalties Mildiu, Blach Rot, Oidium, Codrills, Antreaenosa, Ayrala, Pulgons diversos Altias, Liqueus y Musgos, sense necessitat de sofre ni sulfat.

Dirigirse a son representant en aquesta D. MATÍAS ESTEVE, (kiosco), passéig Mata.

ESTABLIMENT DE D. T. MONTAGUT

BANYS DE RIBAS

OBERT desde 25 Juny a 15 setembre

Aigües bicarbonatadas, varietat sulfatada de temperatura tibia

Excelents aigües segons certificats dels més renombrats facultatius para combatre las enfermetats del estómach, budells, fetje y aparato biliar, basso, matris, aparato urinari y demás addominals.

Clinica sumament agradable en istiu y tónich-excitant. Altura sobre'l mar, 810 metres. Servey de fonda inmillorable. Taulas francesa, espanyola, restaurant y especial para malalts y personas delicadas y tots los tractaments que se serveixin ordenar los respectius metjes de cada malalt; preus de costum; salons de reunió, ball, periódichs, timbres y llum eléctrica, capella ab missa diaria, correo y telégrafo en lo mateix. Direcció telefónica, BANYS RIBAS. Hi ha noves cuynas y menjadors independents para las familias que vulguin arregar-se lo menjar per son compte a 2, 4, 5 y 6 rals per persona y dia. Rebaixas als que estiguin llarga temporada. Para més detalls y demandas, dirigirse per carta al Administrador del establiment.

Sífilis

Curacio absoluta y radical de la SÍFILIS en breu plasso, en lo

SANATORI PERA SIFILITICHS

Carrer Major de la Bonanova, núm. 74

San Gervasi, Barcelona.

Para més informes, Dr. Abreu, carrer de Vergara, número 10, primer, Barcelona, ó en lo mateix establiment, al administrador Sr. Rumia.

LA GRESHAM

COMPANYIA INGLESA DE

SEGURS SOBRE LA VIDA

Y DE RENTAS VITALICIAS

FUNDADA A L' ANY 1848

Polissas indisputables.—Beneficis Capitalisats. Primas molt moderadas.

LA GRESHAM te constituíh lo dipòdit exigít per las Lley-fiscals vigents com garantia para sos assegurats a Espanya.—Oficina para Catalunya, Plassa de Catalunya, 9, acera de la Ronda de la Universitat, Barcelona.— A Reus dirigirse a D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

LA PALATINE

Companyia inglesa de

Segurs contra incendis, esplossions y accidents.

Capital: 34.000.000 de pessetas

Oficina para Catalunya, Plassa de Catalunya 9, acera de la Ronda de la Universitat,—Barcelona.

Comissionat a Reus, D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim

ALTAS

BAIXAS

para la contribució

Se 'n venen en la impremta d' aquest diari.